

МГС ІНІЦІАТИВИ REACH: Динаміка гуманітарних потреб на прифронтових територіях

Грудень 2024 – червень 2025 року | Україна

КЛЮЧОВІ ТЕЗИ

- У період з грудня 2024 року по травень 2025 року **частка населених пунктів з мультисекторальними балами вразливості гострого або вище за шкалою рівня зростає** із 39% до 44%, причому більш різким було зростання у таких прифронтових областях, як Донецька і Запорізька. Найбільш помітне збільшення вираженості потреб було зафіксовано у секторах захисту, ВСГ, а також продовольчої безпеки та засобів до існування.
- Доступ до таких послуг, як житло, продукти харчування, опалення і фінансова інфраструктура, залишається здебільшого обмеженим через високі ціни і брак грошей. Водночас, за інформацією, покриття грошовою допомогою зменшилося з 12% до 5% населених пунктів, що викликає занепокоєння на тлі скорочення фінансування.
- У період з грудня 2024 року по травень 2025 року **частка населених пунктів з гострим або вище за шкалою рівнем потреб у секторі захисту зростає з 83% до 91%, причому 81% населених пунктів наразі має крайній рівень потреб**. Безпекові проблеми, такі як ризик обстрілів, ракетних ударів і дистрес, пов'язаний з травмою, були серед найчастіше згадуваних проблем, ймовірно, внаслідок зміщення лінії фронту.

КОНТЕКСТ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ

Враховуючи мінливий характер гуманітарної ситуації в Україні, необхідний постійний моніторинг для проведення комплексної оцінки потреб постраждалого населення та їх вираженості, а також для забезпечення відповідності планів гуманітарного реагування актуальній ситуації.

Відповідно до основної мети моніторингу гуманітарної ситуації (МГС) Ініціативи REACH, яка полягає у наданні актуальних мультисекторальних даних, у цьому звіті представлено огляд гуманітарної ситуації та уразливостей у 222 населених пунктах, розташованих у межах до 50 км від лінії фронту або кордону з Російською Федерацією.

Викладена інформація заснована на даних, зібраних протягом трьох раундів, а саме раунду 20 у грудні 2024 року, раунду 21 у лютому 2025 року та раунду 22 у травні-червні 2025 року.

МУЛЬТИСЕКТОРАЛЬНІ ТА ПРІОРИТЕТНІ ПОТРЕБИ

Індекс вразливості населеного пункту (ІВНП), розроблений у рамках МГС, — це структура на основі індикаторів МГС, створена з метою визначення вираженості вразливості на рівні населеного пункту. Структура ІВНП передбачає розрахунок окремих складених балів для кожного сектору з подальшим розрахунком міжсекторального складеного бала, що є кінцевим індексом вразливості населеного пункту. Більш детальна інформація про ІВНП представлена у Додатку 2.

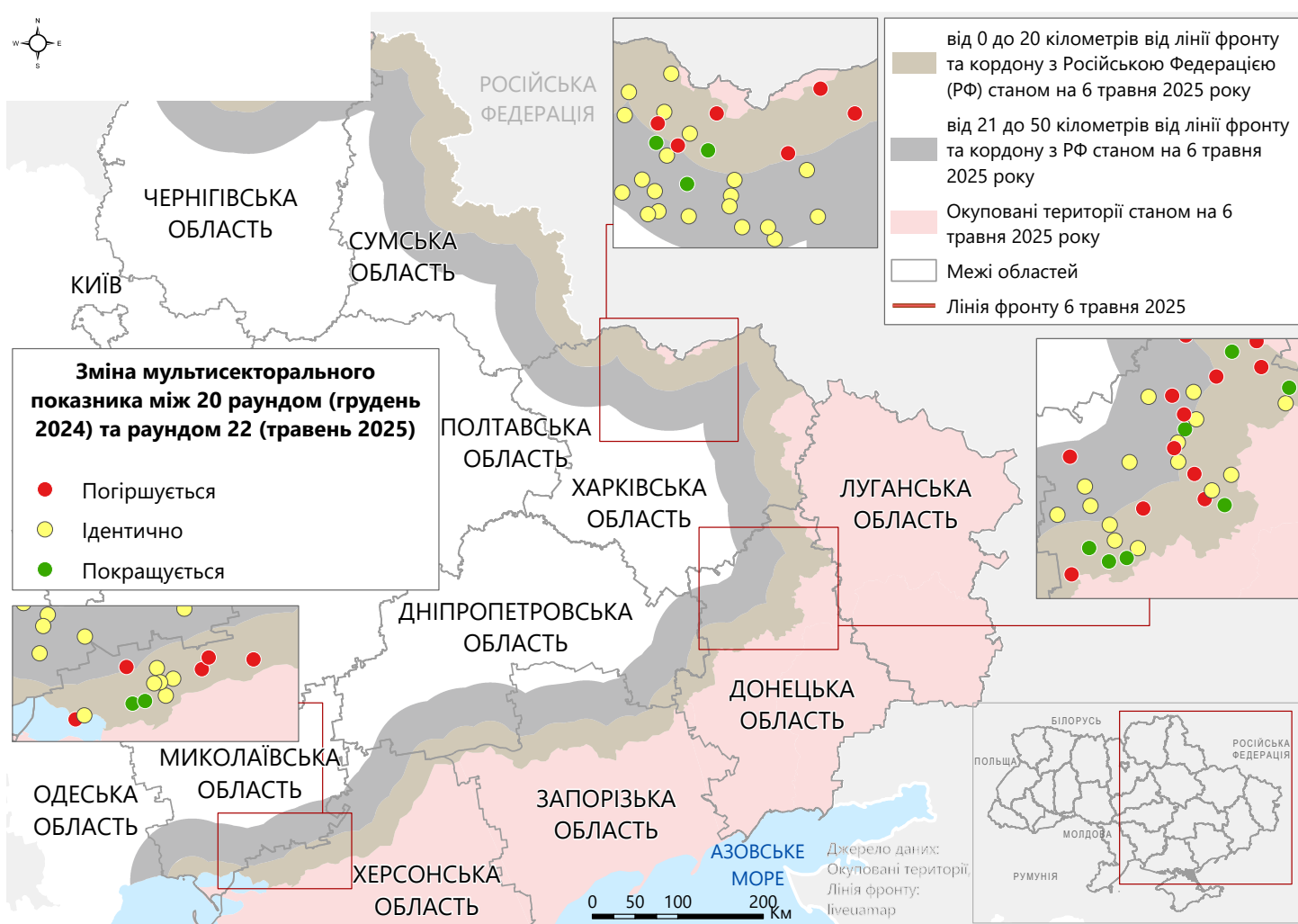
Загалом результати МГС вказують на незначне погіршення гуманітарної ситуації у період з грудня 2024 року по травень 2025 року.

Частка досліджених населених пунктів з мультисекторальними балами вразливості гострого або вище за шкалою рівня збільшилася з **39%** у грудні 2024 року до **44%** у травні 2025 року (n=222).

Практично незмінною залишалася ситуація у населених пунктах, розташованих у межах до 20 км від лінії фронту (n=102). Так, частка населених пунктів з балами гострого або вище за шкалою рівня потреб зазнала незначних коливань, а саме: **59%** у грудні, **53%** у лютому і **61%** у травні. Водночас протягом цього ж періоду було зафіксовано стабільне зростання частки уразливих населених пунктів з **22%** до **30%** у зоні 21-50 км від лінії фронту (n=120).

Серед областей найбільш помітне погіршення ситуації спостерігалось у Запорізькій і Донецькій. У Запорізькій області серед 25 досліджених населених пунктів кількість тих, які мали бали гострого або вище за шкалою рівня, зростає з 15 до 20. Аналогічно у Донецькій області кількість таких населених пунктів збільшилася з 18 до 24 серед 35 досліджених населених пунктів.

Карта 1: % населених пунктів, за характером динаміки мультисекторального ІВНП у травні 2025 року порівняно з груднем 2024 року (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ЗАСОБИ ДО ІСНУВАННЯ

Бал вразливості у секторі продовольчої безпеки та засобів до існування

Дані ІВНП вказують на помірне зростання вразливості у секторі продовольчої безпеки та засобів до існування протягом досліджуваного періоду. Частка населених пунктів з балами гострого або вище за шкалою рівня у цьому секторі зросла із **45%** у грудні 2024 року до **50%** у травні 2025 року (n=222).

Попри відсутність істотних відмінностей при дезагрегації даних за близькістю до лінії фронту, аналіз на рівні області продемонстрував **погіршення ситуації у Донецькій області**. В ній кількість населених пунктів з балами гострого або вище за шкалою рівня у секторі продовольчої безпеки та засобів до існування зросла з 14 із 35 населених пунктів у грудні до 23 із 35 населених пунктів у травні 2025 року. Отримані результати вказують на те, що таке погіршення ситуації, ймовірно, спричинене сукупністю факторів, оскільки збільшення потреб спостерігалось у багатьох аспектах продовольчої безпеки та засобів до існування.

Доступ до фінансових послуг

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року ключові інформанти (КІ) у **24–32%** досліджених населених пунктів (n=222) повідомили, що щонайменше 25% жителів не могли отримати доступ до готівкових коштів, банкоматів або банківських послуг у своєму населеному пункті. Тимчасове зменшення частки таких населених пунктів було зафіксовано у лютому, коли вона складала **24%**, порівняно із **28%** у грудні 2024, однак вона знову зросла у травні.

Деякі населені пункти виявилися більш вразливими. Зокрема, за типом населеного пункту у період з грудня 2024 року по травень 2025 року, за словами КІ, в

середньому у **25%** сільських населених пунктів (n=167) більшість населення (понад 50%) не мала доступу до фінансових послуг порівняно з **9%** міських населених пунктів (n=55). Це може свідчити про наявність глибинних проблем, які загострилися внаслідок війни, та/або більш серйозні наслідки війни для сільських населених пунктів.

Доступ до продуктів харчування

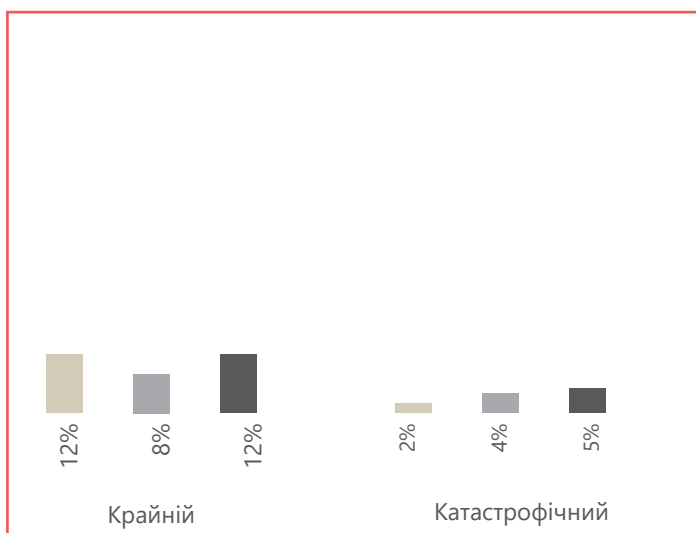
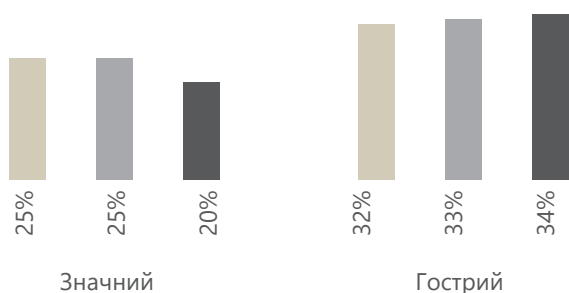
За словами КІ, **частка населених пунктів, де щонайменше 25% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування, залишалася сталою та незначною, у межах 7–9%** у період з грудня 2024 року по травень 2025 року (n=222).

Водночас прифронтові населені пункти у межах 20 кілометрів від лінії фронту/кордону з Російською Федерацією (РФ) (n=102) можуть наражатися на більший ризик небезпеки, оскільки частка населених пунктів, де, за повідомленнями, понад 50% жителів не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування, зросла з **5%** до **10%** протягом трьох раундів зі збору даних.

Серед населених пунктів, де, за словами КІ, принаймні деякі жителі не мали доступу до достатньої кількості продуктів харчування, найчастіше згадуваними залишалися економічні перешкоди, а саме брак грошей і високі ціни. Протягом трьох раундів зі збору даних поширеність першої перешкоди — браку грошей — збільшилася з **24%** (n=79) до **59%** (n=70) населених пунктів, а поширеність другої перешкоди зросла з **14%** до **29%** населених пунктів.

Рисунок 1: % населених пунктів, за розрахованим балом вразливості у секторі продовольчої безпеки та засобів до існування і за раундом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

■ грудень 2024 р. (раунд 20)
■ лютий 2025 р. (раунд 21)
■ травень 2025 р. (раунд 22)

Доступ до ринків

Частка населених пунктів, де, за інформацією, щонайменше 25% жителів не могли отримати доступ до ринків, варіювалася у межах **16–22%** (n=222). У грудні вона складала **20%**. У лютому 2025 року вона зросла до **26%**, а у травні знизилася до **22%**. Доступ до ринків був особливо обмеженим на прифронтових територіях. У травні 2025 року, за даними КІ, у **6%** населених пунктів, розташованих у межах 21-50 км, (n=120) щонайменше 25% жителів не могли скористатися ринками. Натомість у зоні до 20 км КІ повідомили про цю проблему у **41%** (n=102) населених пунктів. Протягом періоду аналізу ці дані суттєво не змінювалися.

За даними, у травні 2025 року у **43%** населених пунктів були відсутні ринки. Ця перешкода зазначалася щонайменше вдвічі частіше порівняно з іншими. Дана інформація отримана від КІ з населених пунктів, де, за повідомленнями, принаймні деякі жителі не могли скористатися ринками (n=103). Окрім цього, ніяких суттєвих змін зафіксовано не було.

ВОДА, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА (ВСГ)

Бал вразливості у секторі ВСГ

Згідно з ІВНП, поширеність потреб у секторі ВСГ залишалася відносно стабільною протягом періоду аналізу, причому частка населених пунктів з балами гострого або вище за шкалою рівня коливалася від **27%** до **24%**.

У Донецькій області систематично фіксувався найбільш гострий рівень потреб у секторі ВСГ. Частка досліджених населених пунктів з балом катастрофічного рівня

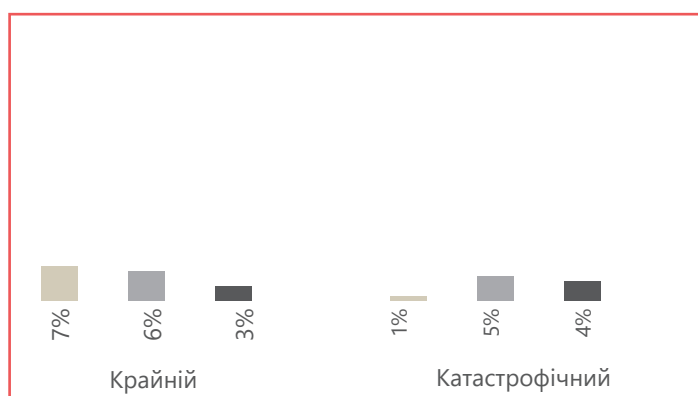
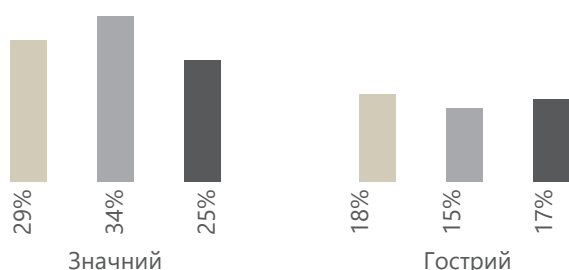
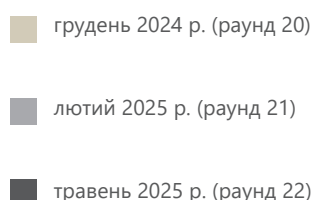
зросла з **6%** у грудні 2024 року до **17%** у травні 2025 року, сягнувши максимуму у **29%** у лютому (n=35). Аналогічно у Запорізькій області (n=25) ситуація помітно погіршилася: у травні 2025 року 16 з 25 досліджених населених пунктів мали бали гострого або вище за шкалою рівня у секторі ВСГ порівняно з 10 населеними пунктами у грудні. Попри відносно невеликий розмір вибірки, отримані результати свідчать про необхідність постійного моніторингу і пріоритизації прифронтових населених пунктів у Запорізькій області, зокрема з огляду на нещодавні наступальні дії російської армії у цій області.¹

Доступ до питної води

За отриманими даними, доступ до питної води залишався загалом стабільним у період з грудня 2024 року по травень 2025 року, а частка досліджених населених пунктів, де, за словами КІ, щонайменше 25% жителів не могли отримати доступ до питної води, залишалася відносно незмінною, зрісши із **6%** до **8%** (n=222).

У населених пунктах, де, за даними КІ, жителі не мали доступу до питної води, перешкоди залишалися незмінними протягом раундів, хоча й спостерігалися певні коливання з точки зору їхньої поширеності. У травні 2025 року найчастіше вказуваною перешкодою були аварії/пошкодження водопровідної мережі. Під час аналізу даних щодо цієї перешкоди було зафіксовано зниження з **27%** у грудні 2024 року до **17%** у лютому перед повторним зростанням до **21%** у травні, що свідчить про наявність стійких проблем з обслуговуванням інфраструктури. Повідомлення про аварії/пошкодження водонасосних станцій зменшилися з **22%** у грудні до **13%** у лютому перед незначним зростанням до **15%** у травні. Повідомлення ж про брак електроенергії або резервного живлення надходили більш стабільно (на рівні **15–18%** протягом усіх раундів).

Рисунок 2: % населених пунктів, за розрахованим балом вразливості у секторі ВСГ і за раундом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

ЖИТЛО ТА НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ (НПТ)

Бал вразливості у секторі житла та непродовольчих товарів

Дані МГС за період з грудня 2024 року по травень 2025 року свідчать про **помірне зниження загальної поширеності балів гострого або вище за шкалою рівня у секторі житла і непродовольчих товарів в усіх досліджених населених пунктах з 55% до 48%** (n=222). Таке зниження значною мірою зумовлене скороченням частки населених пунктів з балами гострого рівня із **40%** у грудні до **28%** у травні.

Однак, попри зниження, **ситуація з вираженістю потреб у житлі та непродовольчих товарах у районах, які постраждали найбільше, суттєво не покращилася**. Частка населених пунктів з балами крайнього рівня дещо збільшилася з **12%** до **14%** (впавши до **8%** у лютому), тоді як частка населених пунктів з балами катастрофічного рівня залишалася відносно стабільною на рівні **3%, 5%** і **6%** протягом трьох раундів.

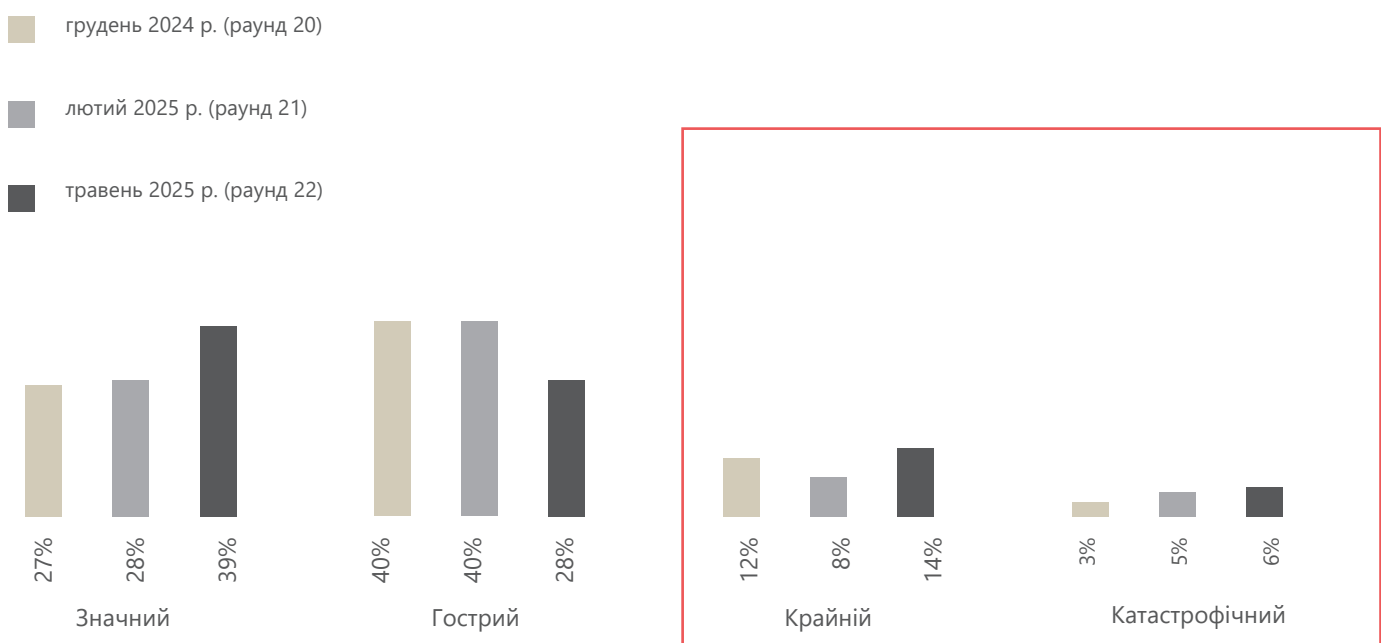
У Запорізькій області (n=25) кількість населених пунктів з балами крайнього або катастрофічного рівня зросла з 4 із 25 у грудні 2024 року до 7 із 25 у травні 2025 року. Аналогічна тенденція спостерігалася у Сумській області (n=37), де частка таких населених пунктів збільшилася з **5%** до **16%**, та Харківській (n=47) — з **15%** до **23%**.

Доступ до житла

Отримані результати свідчать про те, що частка населених пунктів, де, за словами KI, щонайменше 25% жителів не могли отримати доступ до безпечного житла з належними умовами,² залишалася відносно стабільною, а саме на рівні **8%, 9%** і **11%** у період з грудня 2024 року по травень 2025 року (n=222).

У населених пунктах, де, за словами KI, деякі жителі не могли отримати доступ до безпечного житла з належними умовами, вказані перешкоди були здебільшого незмінними, хоча частина з них продемонструвала тенденцію до зростання. Частка населених пунктів, де KI визначили повне руйнування житла перешкодою, збільшилася з **27%** у грудні (n=89) до **33%** у травні (n=110), тоді як повідомлення про небезпечне житло зросли з **51%** до **58%**. Що ж стосується інших перешкод, пов'язаних з житлом, частота повідомлень про них залишалася відносно стабільною.

Рисунок 3: % населених пунктів, за розрахованим балом вразливості у секторі житла та непродовольчих товарів і за раундом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

ЗАХИСТ

Бал вразливості у секторі захисту

Згідно з балами ІВНП, поширеність потреб у сфері захисту зростає у період з грудня 2024 року по травень 2025 року, причому частка населених пунктів з балами гострого або вище за шкалою рівня у секторі захисту збільшилася з **83%** до **91%** (n=222).

Слід зазначити, що вираженість потреб у сфері захисту також посилюється. Частка населених пунктів з балами крайнього рівня у секторі захисту зростає із **71%** у грудні до **81%** у травні 2025 року. Попри незначні коливання частки населених пунктів з балами катастрофічного рівня у секторі захисту у лютому (**6%**), загалом у травні 2025 року вона повернулася до відмітки у **9%**, якої вона сягнула ще у грудні 2024 року.

На рівні області майже усі досліджені населені пункти в усіх областях мали потреби крайнього або катастрофічного рівня у сфері захисту. Зокрема, суттєво погіршилася ситуація у Дніпропетровській області, причому кількість населених пунктів з балами крайнього або катастрофічного рівня збільшилася із 16 з 25 у грудні до усіх 25 населених пунктів у травні. Аналогічна тенденція спостерігалася у Сумській області, де кількість таких населених пунктів зростає з 29 із 37 населених пунктів до усіх 37. Ця тенденція співпала зі зміщенням лінії фронту у Сумській³ та Дніпропетровській⁴ областях.

Як і в попередньому аналізі тенденцій,⁵ вразливість у секторі захисту здебільшого була зумовлена повідомленнями КІ про проблеми з безпекою та захистом, пов'язані з обстрілами цивільної інфраструктури, особливо у населених пунктах з балами крайнього+ рівня. Серед інших ключових факторів були ризик небезпеки збройного насильства, наявність мін та боєприпасів, що не розірвалися, загроза ракетних ударів

і використання житла або землі у військових цілях.

Проблеми з безпекою та захистом

КІ незмінно визначали ризик небезпеки збройного насильства або обстрілів та загрозу ракетних ударів найбільш поширеними проблемами з безпекою та захистом в усіх раундах у період з грудня 2024 року по травень 2025 року (див. Рисунок 4).

Слід зазначити, що частка населених пунктів, в яких КІ повідомляли про ризик небезпеки збройного насильства або обстрілів, помітно збільшилася із **48%** у грудні до **66%** у травні (n=222). Травма або психосоціальний дистрес були ще однією проблемою, яка мала тенденцію до значного зростання і згадувалася у **21%** досліджених населених пунктів у травні 2025 року. Цей показник є більшим порівняно з попередніми раундами.

Важливо, що у травні 2025 року у **16%** досліджених населених пунктів КІ зазначили як ризик небезпеки збройного насильства, так і ознаки травми або психосоціального дистресу, що свідчить про взаємозв'язок між постійними бойовими діями і погіршенням стану психічного здоров'я серед жителів.

Рисунок 4: % населених пунктів, за розрахованим балам ІВНП у секторі захисту і за раундом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

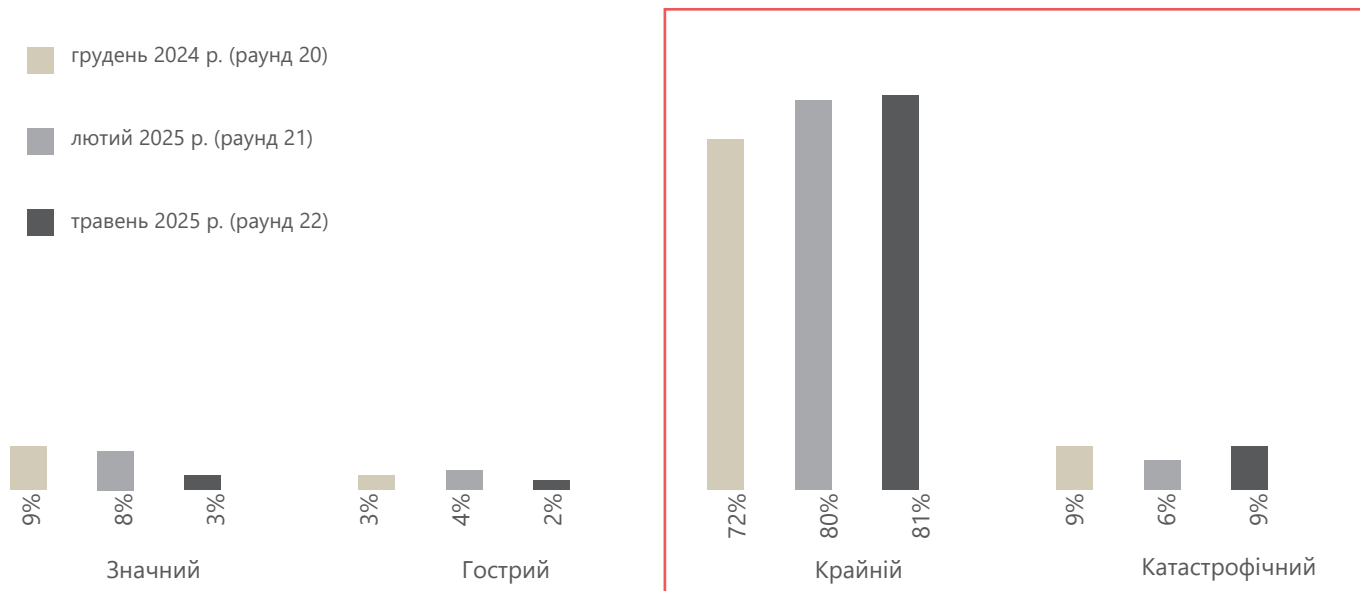

Рисунок 5: % населених пунктів, за найчастіше згадуваними проблемами з безпекою та захистом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

	Ризик небезпеки збройного насильства/ обстрілів	Загроза ракетних ударів	Відсутність/ неналежний стан бомбосховищ	Пошкоджене або зруйноване житло	Наявність мін/ боєприпасів, що не розірвалися	Соціальна напруга у громаді	Травма або психосоціальний дистрес	Обстріли об'єктів цивільної інфраструктури (шкіл, лікарень)
Грудень 2024 р.	48%	71%	25%	17%	10%	14%	10%	9%
Лютий 2025 р.	63%	74%	14%	13%	13%	22%	10%	6%
Травень 2025 р.	66%	73%	22%	24%	17%	18%	21%	9%

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Бал вразливості у секторі охорони здоров'я

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року частка населених пунктів з балами ІВНП гострого або вище за шкалою рівня у секторі охорони здоров'я коливалася у межах **36-43%** (n=222), знижуючись із **39%** у грудні до **36%** у лютому й надалі демонструючи повторне зростання. Слід зазначити, що частка населених пунктів з балами катастрофічного рівня у секторі охорони здоров'я зростає найбільше порівняно з іншими рівнями вразливості у даному секторі, а саме подвоїлася з **5%** до **10%**.

Така тенденція до зростання є особливо помітною **на прифронтових територіях (у межах до 20 км від лінії фронту), де 20% населених пунктів (n=102) мали катастрофічний рівень вразливості у секторі охорони здоров'я відповідно до балів ІВНП порівняно з 10% у грудні 2024 року.** Загалом у більшості областей спостерігалася зростання балів вразливості у секторі охорони здоров'я у контексті вираженості і поширеності потреб. Збільшення балів було зумовлене кількома аспектами. Це, а також отримані результати щодо прифронтових населених пунктів свідчить про те, що зміщення лінії фронту у цих районах може бути основним чинником виникнення потреб.

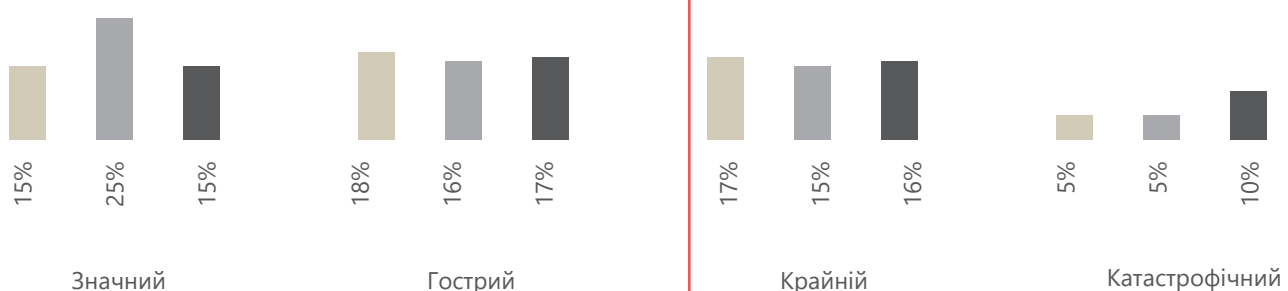
Доступ до медичного обслуговування

У період з грудня 2024 року по травень 2025 року у 10-16% населених пунктів (n=222), за словами КІ, щонайменше 25% жителів не могли отримати доступ до медичного обслуговування, причому частка таких населених пунктів знизилася з **12%** у грудні до **10%** у лютому, після чого зростає до **16%** у травні.

Доступ до медичних послуг виявився особливо обмеженим у Донецькій області (n=35), де у травні 2025 року частка населених пунктів, у яких понад 25% жителів не могли скористатися медичними послугами, збільшилася з **23%** до **34%**. Зростання частки таких населених пунктів було зафіксовано також і у Сумській області (n=37), а саме з **5%** до **16%**.

До найчастіше вказуваних перешкод відносили вартість ліків (у травні 2025 року, за словами КІ у 25% населених пунктів, n=109) та відсутність працюючих медичних закладів (**22%**). У період з грудня 2024 року по травень 2025 року було зафіксовано мінімальне збільшення кількості повідомлень про обидві вищезгадані перешкоди. Іншою ж найчастіше згадуваною перешкодою був брак медичних працівників, за словами КІ у **22%** населених пунктів станом на травень.

Рисунок 6: % населених пунктів, за розрахованим балом вразливості у секторі охорони здоров'я і за раундом (n=222 населені пункти, досліджені в усіх трьох раундах)

ПІДЗВІТНІСТЬ ПЕРЕД ПОСТРАЖДАЛИМ НАСЕЛЕННЯМ

Отримана допомога

За результатами дослідження, **продукти харчування або продуктові набори залишалися найчастіше вказуваним видом наданої допомоги в усіх досліджених населених пунктах** (n=222), причому частка КІ, які зазначили цю допомогу, була відносно стабільною, перебуваючи у межах **66-70%** протягом раундів (див. Рисунок 7). Подібна стабільність була характерна і для інших часто згадуваних видів допомоги.

Однак **частка населених пунктів, де, за словами КІ, була надана грошова допомога, зменшилася з 12%** у грудні 2024 року до всього **5%** у травні 2025 року (n=222). Попри все ж обмежений розмір вибірки, таке зниження вимагає уваги, особливо у контексті загального скорочення гуманітарного фінансування.

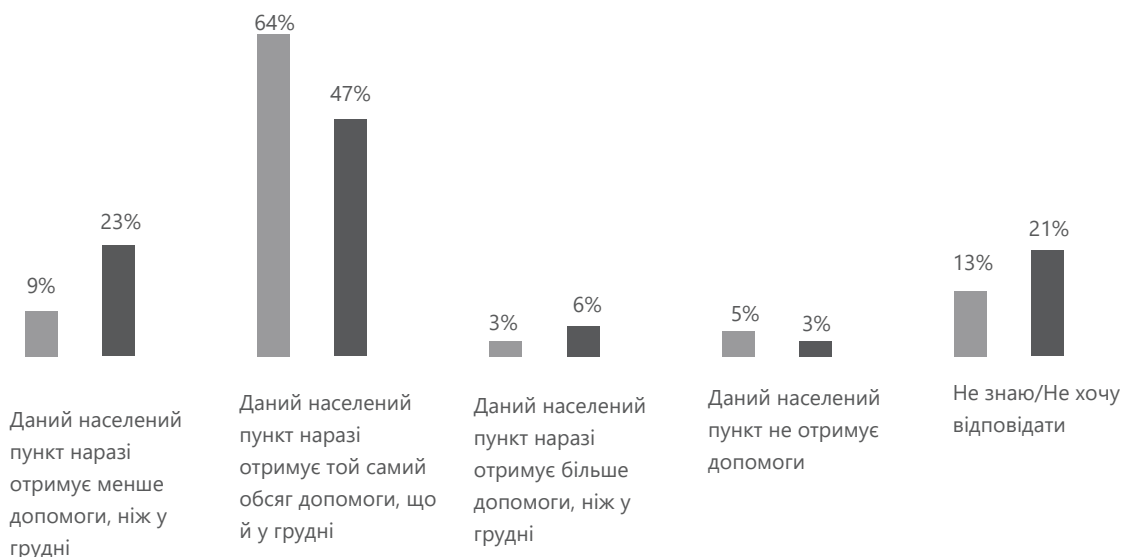
Окремо кожен інший вид допомоги згадувався у менше ніж у **5%** населених пунктів у середньому протягом трьох раундів, причому протягом тривалого часу жодних суттєвих змін у динаміці даних не спостерігалось.

Крім того, з метою оцінки впливу скорочення фінансування фахівці МГС просили респондентів порівняти обсяг допомоги, отриманої за останній місяць

Рисунок 7: % населених пунктів, за суб'єктивним сприйняттям змін в обсягах наданої допомоги порівняно з груднем 2024 року (n=222)

	Продукти харчування/ набори	Засоби гігієни/ набори	Дитяче харчування	Грошова допомога	Тверде паливо для опалення
Грудень 2024 р.	66%	31%	14%	12%	9%
Лютий 2025 р.	70%	23%	9%	8%	4%
Травень 2025 р.	67%	28%	8%	5%	0%

Рисунок 8: % населених пунктів, за суб'єктивним сприйняттям змін в обсягах наданої допомоги порівняно з груднем 2024 року (n=222)

до збору даних (січень/лютий для Раунду 21 та квітень/травень для раунду 22), з обсягом допомоги, отриманої у грудні, унаслідок чого було сформовано індикативну картину потенційного скорочення гуманітарної допомоги у прифронтових населених пунктах (див. Рисунок 8).

Однак отримані дані слід тлумачити з особливою обережністю з огляду на довший часовий відрізок, ніж той, який розглядається в інших питаннях дослідження, а також на потенційно упереджений характер суб'єктивних оцінок КІ. Так, керуючись емоціями або ж з міркувань вигоди, респонденти можуть свідомо або несвідомо переоцінювати або ж недооцінювати минулий досвід. Наприклад, респонденти можуть зазначити менші обсяги наданої допомоги у разі існування переконань, що це підвищить їхні шанси отримати більше допомоги.

ВИСНОВКИ

Отримані результати вказують на поступове погіршення гуманітарної ситуації на прифронтових територіях України у період з грудня 2024 року по травень 2025 року, причому зростання мультисекторальної вразливості особливо помітне у Донецькій і Запорізькій областях.

Найбільш гострими залишаються потреби у сфері захисту, причому такі проблеми, як ризик небезпеки збройного насильства або обстрілів і загроза ракетних ударів, згадувалися у більшості досліджених населених пунктів. У секторах продовольчої безпеки та засобів до існування, охорони здоров'я, ВСГ також спостерігалися негативні тенденції, тоді як потреби у житлі та непродовольчих товарах залишалися на високому рівні у деяких районах на тлі незначного покращення загальної ситуації. Водночас доступ до послуг стає все більш обмеженим внаслідок економічних перешкод, які посилюються скороченням грошової допомоги, за словами КІ.

Отримані результати свідчать про нагальну потребу у цільовій допомозі, необхідній як для задоволення першочергових потреб, так і для охоплення загальних соціально-економічних вразливостей у найбільш постраждалих населених пунктах.

ПРО REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту – Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях (UNITAR-UNOSAT).

ПОСИЛАННЯ ТА ПРИМІТКИ

- 1 The New Voice of Ukraine. [Російські війська інтенсифікували наступальні дії на Запорізькому напрямку — Сирський](#), травень 2025 р. (англійською)
- 2 Безпечне житло з належними умовами — це житло з міцною конструкцією, придатне для негайного заселення (тобто немає пошкоджень/несправностей, спричинених війною), достатньо просторе для розміщення всіх членів домогосподарства, з наявним електропостачанням, опаленням та санвузлом.
- 3 The Kyiv Independent. [Від буферної зони до нового фронту: російські війська просуваються вглиб Сумської області](#), червень 2025 р. (англійською)
- 4 Інститут вивчення війни. [Оцінка наступальної кампанії Росії](#), 12 червня, 2025 р. (англійською)
- 5 Ініціатива REACH. [Моніторинг гуманітарної ситуації: динаміка гуманітарних потреб \(липень-жовтень 2024 року\)](#), січень 2025 р.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Огляд методології МГС

Даний звіт було створено на основі даних, зібраних у грудні 2024 року (раунд 20), лютому 2025 року (раунд 21) і травні/червні 2025 (раунд 22) за допомогою телефонних інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ) громад, а саме представниками місцевої влади, місцевими неурядовими організаціями (НУО) та окремими групами населення (літні люди, люди з інвалідністю, діти, жінки, внутрішньо переміщені особи (ВПО), люди, які повернулися, тощо). Загалом у кожному раунді було досліджено по 222 населених пункти.

З метою забезпечення широкого охоплення прифронтових населених пунктів фахівці REACH застосували оновлені критерії формування вибірки, починаючи з раунду 22 (травень/червень 2025 р.).

Населені пункти у межах до 50 км від лінії фронту:

- усі адміністративні центри (у тому числі центри громад, районні та обласні центри);

- усі населені пункти з кількістю жителів понад 1 000 осіб, за даними моніторингу мобільності на лінії зіткнення, здійсненого MOM;

- у разі відсутності актуальної інформації щодо кількості населення усі населені пункти з кількістю жителів понад 2 500 осіб станом до лютого 2022 року.

У раундах 20 (грудень 2024 р.) і 21 (лютий 2025 р.) вибірка формувалася за зональним принципом:

1) Зона А: населені пункти у межах до 30 км від лінії фронту або державного кордону з Російською Федерацією, за даними системи онлайн-карт LiveUA.

2) Зона В: населені пункти у межах 30-100 км від лінії фронту, території, над якими відновлено контроль Урядом України, та райони, 50% площі яких знаходиться у межах згаданих територій.

Формування вибірки у цих зонах відбувалося за наступними правилами:

Зона А:

- усі адміністративні центри (у тому числі центри громад, районні та

- обласні центри);

- усі населені пункти з кількістю жителів понад 1 000 осіб (моніторинг мобільності на лінії зіткнення, MOM);

- у разі відсутності актуальної інформації щодо кількості населення усі населені пункти з кількістю жителів понад 2 500 осіб станом до лютого 2022 року.

Зона В:

- усі адміністративні центри (у тому числі центри громад, районні та обласні центри);

- усі населені пункти з кількістю жителів понад 1 000 осіб станом до лютого 2022 року.

В усіх трьох раундах кількість КІ громад на населений пункт встановлювалася відповідно до кількості жителів у ньому (за даними станом до лютого 2022 року), щоб відобразити більш варіативний характер ситуації у великих населених пунктах:

- по 3 КІ громад для населених пунктів з кількістю жителів від 1 000 до 9 999 осіб;

- по 5 КІ громад для населених пунктів з кількістю жителів від 10 000 до 99 999 осіб;

- по 7 КІ громад для населених пунктів з кількістю жителів понад 100 000 осіб.

Усі відповіді КІ з одного і того ж населеного пункту було узагальнено, що дозволяє отримати один показник по кожній змінній по кожному населеному пункту. У **Плані агрегування даних** було використано **усереднений підхід** до агрегування відповідей населених пунктів з використанням шкали вираженості у питаннях з **одним варіантом відповіді**. У випадку питань з кількома варіантами відповіді застосовувалося правило відбору всіх відповідей, які були надані принаймні 1 з 3 респондентів, 2 з 5 респондентів та 3 із 7 респондентів у населених пунктах з відповідних вищезгаданих категорій.

Статистичні дані, наведені у цьому звіті, **не можуть бути екстрапольовані на частку (%) населення, і тому їх слід розглядати як індикативні**, а не репрезентативні. Враховуючи невеликий та нерепрезентативний характер вибірки, отримані результати дають лише орієнтовне розуміння ситуації на досліджених територіях.

Методика розрахунку індексу вразливості населеного пункту (ІВНП)

Фахівці REACH в Україні розробили дану структуру на основі індикаторів МГС, щоб визначити вираженість вразливості на рівні населеного пункту. Дані, використані у розрахунках балів ІВНП, були надані КІ щодо ситуації у всьому населеному пункті, а тому не включають дані та можливі нюанси у становищі окремих домогосподарств. Беручи до уваги різні підходи, застосовані індикатори та цілі, дану структуру не слід розглядати як порівнювану з іншими подібними структурами, у тому числі з інших досліджень REACH.

Методика розрахунку ІВНП передбачає розрахунок окремих складених балів для кожного сектору з подальшим розрахунком міжсекторального складеного бала, що є кінцевим індексом вразливості населеного пункту. **У Раунді 17 відбулася актуалізація методики розрахунку на базі попередніх аналізів ІВНП та консультацій з партнерськими організаціями, тому порівняння балів ІВНП з попередніх раундів з балами Раунду 17 і наступних раундів є неможливим.**

Методика розрахунку базується на індикаторах МГС по 6 секторах, таких як продовольча безпека та засоби до існування, житло і непродовольчі товари (НПТ), вода, санітарія та гігієна (ВСП), охорона здоров'я, захист і освіта. Вибір індикаторів, використаних для обчислення секторальних балів, залежав від зібраної через них інформації щодо доступу населення до основних послуг та предметів першої необхідності. Індикатори, які не було враховано у балах, тим не менше будуть використовуватися як частина аналізу та звітності з метою надання комплексного огляду ситуації у досліджених населених пунктах.

Термін «вираженість» позначає інтенсивність вразливостей у населеному пункті за шкалою від 1 (мінімальний/ нульовий) до 4+ (крайній рівень або ризик катастрофічного/секторального колапсу). Секторальна вразливість визначається за наступними рівнями:

- **нульовий/мінімальний:** базові секторальні потреби задовольняються у населеному пункті;
- **значний:** обмежена спроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **гострий:** помірна неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **крайній:** крайня неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **крайній+:** колапс у наданні базових послуг та/або абсолютна неспроможність

задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті.

Секторальні бали вразливості було розраховано за принципом максимуму, а саме кінцевий секторальний бал вразливості визначався за найвищим балом будь-якої складової індикатора, включеного до обчислень секторального бала. Окремі складові індикатора набували значення від 1 (мінімальний) до 4+ (крайній+) на основі агрегованих відповідей для кожного індикатора, наданих ключовими інформантами у населеному пункті. Секторальні бали вразливості розраховуються на основі секторальних індикаторів, включених у методику розрахунку, інформацію про яку наведено у Додатку. Якщо індикатор не може мати значення від 1 до 4+, то він стандартно набуває значення 1 (мінімальний).

Що стосується мультисекторального бала ІВНП, секторальні бали було розраховано за середньоарифметичним (середнім) значенням балів та у разі наявності десятих 0,5 або більше округлено до відповідного значення шкали (1-4+, від мінімального до крайнього+).

Більш детальна інформація про методику розрахунку наведена у Додатку.

Через індикативний характер даних, використаних у процесі розрахунків, отримані бали не можуть вважатися репрезентативними для умов у межах населених пунктів і лише орієнтовно окреслюють гуманітарну ситуацію.

Застереження: враховуючи внесення коригувань у методику розрахунку ІВНП для Раунду 17 (липень 2024 р.) з метою забезпечення точності даних, фахівці Ініціативи REACH наголошують на непорівнюваності як секторальних балів вразливості, так і мультисекторальних балів ІВНП Раундів 8-16 та наступних раундів, починаючи з 17-го.

Основні відмінності між попередньою (раунди 8-16) і нинішньою методиками розрахунку ІВНП пов'язані з:

- **балами секторальної вразливості:** після оновлення опитувальника МГС у раунді 17 було переглянуто складові індикаторів по кожному сектору. Крім того, фахівці МГС переглянули бали вираженості (1-5) кожного варіанту відповіді для кожного індикатора. Слід зазначити, що наразі в усіх секторах є лише один індикатор з балом крайнього+ рівня, що відповідає найгіршому можливому секторальному результату;
- **правилом агрегації:** наразі бал секторальної вразливості розраховується за принципом максимуму, а не усереднення (що узгоджується з підходом до розрахунку індексу мультисекторальних потреб (MSNI) Ініціативи REACH). За спостереженнями фахівців МГС, за попередньої методики розрахунку для секторів з більш ніж двома складеними індикаторами застосування усередненого підходу призводило до заниження рівня секторальних потреб, оскільки некритичні індикатори занижували бал секторальної вразливості. Тому нинішні бали секторальної вразливості надають більш точне уявлення про секторальні потреби більшості жителів у населеному пункті.

ДОДАТОК: МГС ТА МЕТОДОЛОГІЇ ІВНП

Сектор	Індикатор
Продовольча безпека та засоби до існування	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до достатньої кількості продуктів харчування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до ринків з метою придбання товарів, протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами для людей у доступі до ринків протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами у доступі до продуктів харчування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до готівкових коштів, банкоматів і банківських послуг протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за використаними стратегіями подолання труднощів з метою задоволення основних потреб протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
Житло та непродовольчі товари	% населених пунктів, за основними перешкодами для людей у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами для ВПО у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними джерелами енергії, якими користувалася більшість людей для опалення свого житла взимку
	% населених пунктів, за основними перешкодами, з якими стикалися люди у доступі до опалення свого житла взимку
	% населених пунктів, за часткою житлового фонду, пошкодженого протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за БІЛЬШІСТЮ людей, які мали доступ до непродовольчих товарів (НПТ) протягом 30 днів до збору даних

Сектор	Індикатор
Охорона здоров'я	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до медичного обслуговування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами, з якими стикалися люди у доступі до медичного обслуговування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за видами медичних послуг/закладів, до яких люди не могли отримати доступ протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у ліках протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними проблемами з безпекою і захистом, з якими стикалися люди протягом 30 днів до збору даних
Захист	% населених пунктів, за ступенем обмежень на в'їзд або виїзд з населеного пункту
	% населених пунктів, за кількістю дітей, які не мали змоги відвідувати навчальний заклад
Освіта	% населених пунктів, за формою навчання
	% населених пунктів, за типом об'єктів критичної інфраструктури, пошкоджених протягом 30 днів до збору даних
ВСГ	% населених пунктів, за частотою перебоїв з водопостачанням протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до питної води протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до технічної води протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до обладнаних санвузлів протягом 30 днів до збору даних